

Ammatillisen koulutuksen kansainvälistymisen muutokset työhön

Hyvät valtuutetut ja muut kuulijat

Tämän pöytäkirjan hyväksyessään OAJ:n valtuusto edellyttää, että OAJ nostaa esiin edunvalvonnassa ja vaikuttamisessaan ammatillisen koulutuksen vieraskielisten opiskelijoiden määrän lisääntymisen aiheuttamaa muutosta opettajan työssä ja sen aiheuttamaa työn määrän ja vaativuuden lisääntymistä.

Ammatillisen koulutuksen kansainvälistyminen on muuttanut ammatillisen opettajan työtä. Englannin kielen ja selkosuomen käytön lisääntyminen opetuksessa on tosiasia, joka tulee ottaa huomioon myös opettajien edunvalvonnassa. Asian esiin nostamisella kiinnitetään opettajien huomio lisääntyvään työmäärään ja työnvaativuuteen hiljaisen hyväksynnän sijaan.

Englannin kielen käyttäminen vaatii osaamista monella tapaa: ammattialan sanastoa, koulunkäyntiin liittyvää byrokraattista sanastoa kuten henkilökohtainen osaamisenkehittämissuunnitelma eli HOKS, jne. Kaikki nämä on pystyttävä hoitamaan englannin kielellä. Oppilaitosten opintohallintojärjestelmät, kuten Wilma ja Moodle, eivät aina ole käytettävissä englanniksi. Tämä kaikki tuo opettajille työtä ja hidastaa arjen sujuvuutta.

Myös työssäoppimispaikkoja on haastavaa löytää kehittyvällä suomenkielentaidolla oleville opiskelijoille. Työpaikoilla saatetaan epäröidä opiskelijan kielitaidon vuoksi, koska se lisää ohjauksen tarvetta. Puutteellinen kielitaito estää usein opiskelijan osaamisen täysipainoisen hyödyntämisen, ja opiskelija voi tällöin kuormittaa työpaikkaa enemmän kuin ajateltu. Tilanne vaatii opettajalta enemmän ohjausta työpaikalla tapahtuvan koulutuksen onnistumiseksi.

Ammatilliseen suomenkieliseen koulutukseen otetaan opiskelijoita, joiden kielitaito on liian heikko opintojen suorittamiseen suomen kielellä. Nykyiset tukirakenteet eivät riitä auttamaan heitä tarpeeksi. Suomen kielen opetusta ja S2-tukea tulisi lisätä huomattavasti. Ilman riittävää tukea opettajat kuormittuvat ja kokevat tilanteen usein raskaaksi ja toivottomaksi. Lisäksi myös ammatillisten opettajien osaamista kielitieteisestä opetuksesta on vahvistettava.

Englanninkielinen ja selkokielinen opetus suunnitellaan usein samoilla resursseilla kuin suomenkielinen opetus. Tämä ei ole realistista ja heikentää opetuksen laatua ja lisää opettajien psykososiaalista kuormitusta. Opettaminen vieraalla kielellä tai selkosuomella vaatii opettajalta enemmän kuin opettaminen suomea äidinkielenään puhuville opiskelijoille.

Opetuskielen vaihtaminen tai selkosuomella opettaminen ei ole yksinkertaista – se on erittäin kuormittavaa ja tekee opetustyöstä vaativampaa.